

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “บทบาทพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาทัศนคติของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก ศึกษาบทบาทของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก และผลที่ได้รับจากบทบาทของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือพ่อที่มีลูกที่มีอาการออทิสติก จำนวน 6 ราย โดยเลือกใช้พื้นที่ในการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาเก็บข้อมูล ผู้ศึกษาแบ่งการสรุปผลการศึกษาออกเป็น 3 ส่วนดังนี้
ส่วนที่ 1 ทัศนคติของพ่อต่อการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก
ส่วนที่ 2 บทบาทของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก
ส่วนที่ 3 ผลที่ได้รับจากบทบาทพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก
สรุปผลได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ทัศนคติของพ่อต่อการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก

จากการศึกษา “ บทบาทพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก ” ซึ่งเป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและจากการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากประชากรที่ศึกษา 6 ราย พบว่า การที่ในครอบครัวมีลูกที่มีอาการออทิสติก ส่งผลให้พ่อมีทัศนคติต่อการเลี้ยงดูลูกและการมีส่วนในการรับผิดชอบงานบ้านเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ในบ้านของแม่ ซึ่งแต่เดิม บทบาทในการดูแลลูกและหน้าที่ในการรับผิดชอบงานบ้าน ถูกกำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของแม่ จากการศึกษาพบว่า บทบาทของพ่อไม่มีความแตกต่างจากที่บทบาทที่แม่ทำในบ้าน มีทั้งการแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบและช่วยเหลือกันตามความสะดวก แต่ในบางกรณีพ่อจะมีความคิดเห็นว่า บางกิจกรรมแม่มีความเหมาะสมมากกว่า เช่นการทำความสะดวกบ้าน เพราะตามธรรมชาติ ผู้หญิงจะมีความเป็นระเบียบมากกว่า บทบาทในการดูแลลูกก็เช่นกันพ่อบทบาทในการดูแลลูกทั้งลูกที่ปกติและลูกที่มีอาการออทิสติก ซึ่งพ่อมองว่าบางหน้าที่แม่จะมีความเหมาะสมมากกว่าพ่อ โดยเฉพาะบทบาท

หน้าที่ในการดูแลลูกสาวหรือในบางกิจกรรมที่ต้องใช้ความละเอียดอ่อนหรือความเข้าใจ ตามลักษณะนิสัยของแม่ที่แตกต่างกันตามธรรมชาติ หากในบางครั้งเมื่อแม่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ ได้ พ่อสามารถทำหน้าที่แทนได้อย่างไม่มีปัญหา บางกรณีพบว่า พ่อมีทัศนคติต่อการแบ่งหน้าที่กันภายในบ้านว่าไม่ได้เป็นของพ่อหรือแม่ คนใดคนหนึ่ง แต่เป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นหรือร่วมกันทำงานเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงเร็วขึ้น ตลอดจนทัศนคติต่อบทบาทพ่อในการดูแลลูกว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาในสังคมยุคปัจจุบันที่พ่อและแม่ต้องรับผิดชอบงานทั้งในบ้านและนอกบ้านตามสภาพสังคมเศรษฐกิจ

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า สภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตในปัจจุบัน มีส่วนกำหนดให้บทบาทของทั้งพ่อและแม่มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย จากที่เคยมีการกำหนดบทบาทตามเพศไว้อย่างชัดเจน การมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการทำนอกรับหน้าเพื่อหารายได้ให้แก่ครอบครัวของแม่ ส่งผลให้แม่ไม่สามารถทำกิจกรรมที่ถูกกำหนดไว้ให้แม่จากอดีตได้สมบูรณ์ หากแม่ให้ความสำคัญกับงานบ้านมากกว่า อาจส่งผลกระทบต่อภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบด้านอื่น ๆ ในขณะเดียวกัน การให้ความสำคัญกับงานนอกบ้านมากกว่างานในบ้านก็ส่งผลกระทบต่องานในบ้านเช่นเดียวกัน เมื่อพ่อมีส่วนรับผิดชอบ แบ่งเบาภาระในครอบครัวได้ จึงเป็นการร่วมกันแก้ปัญหาได้อีกทางหนึ่งด้วย

การดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกนั้น จากการสัมภาษณ์เก็บข้อมูล แม้ว่าพ่อส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าการดูแลนั้นไม่แตกต่างจากการดูแลลูกที่ปกติแต่ต้องให้ความสำคัญมากกว่า เพราะเด็กที่มีอาการออทิสติกบางคนไม่สามารถสื่อสารหรือบอกความต้องการของตนเองได้ ตลอดจนความสามารถในบางกิจกรรมก็ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามวัย ดังนั้นจึงถือเป็นปัญหาในการดูแล แม้ในบางครั้งพ่อบางคนทำให้สัมภาษณ์จะมองว่าไม่เป็นปัญหาเลยก็ตาม

ในประเด็นปัญหาที่ทำการศึกษาซึ่งถือเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่ต้องดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกนั้น สามารถแบ่งได้เป็นประเด็นปัญหา ดังนี้

1. ปัญหาเรื่องการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก

จากการศึกษาเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เปรียบเทียบกับการศึกษาทางเอกสารนั้น อาการออทิสติกจะพบความผิดปกติที่เห็นได้อย่างชัดเจนเมื่ออายุย่างเข้าขวบปีที่ 2 ซึ่งจะพบความผิดปกติทางพฤติกรรมที่แตกต่างหรือล่าช้ากว่าเด็กปกติในวัยเดียวกัน โดยระดับปัญหาที่พบจะมีความแตกต่างกัน วิธีการแก้ปัญหาของแต่ละครอบครัวจะมีวิธีการที่แตกต่างกันด้วย โดยเฉพาะเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องของลูกที่มีอาการออทิสติก การที่ลูกที่ปกติไม่มีความเข้าใจถึงอาการออทิสติกมักจะเข้าใจว่าพ่อแม่รักลูกไม่เท่ากัน มีความลำเอียง พ่อแม่จะรักและให้ความสำคัญกับลูกที่มีอาการออทิสติกมากกว่า ซึ่งในครอบครัวขยายครอบครัวหนึ่งก็พบปัญหานี้

เช่นกัน ดังนั้นพ่อจึงมีบทบาทในการแก้ปัญหา ทำความเข้าใจแก่ลูกว่าอาการออทิสติก ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิดและตลอดเวลา เมื่อพ่อได้แก้ปัญหาส่วนนี้ ทำให้ปัญหาลดลงไปได้ วิธีการแก้ปัญหาของพ่อที่พบคือการที่พ่อกับแม่แบ่งหน้าที่ดูแลลูก โดยพ่อจะดูแลลูกที่ปกติมากกว่า ในขณะที่เดียวกัน แม่จะเป็นฝ่ายดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก นอกจากนี้ยังพบว่า การที่มีครอบครัวขยาย สมาชิกคนอื่น เช่น ตายายหรือญาติ ยังมีส่วนช่วยเหลือดูแลลูกในบางครั้ง แต่ในกรณีครอบครัวเดียว พ่อมองว่าการให้ญาติช่วยเหลือดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก เป็นการเพิ่มภาระให้แก่ผู้อื่นและพัฒนาการของลูกอาจไม่ดีเท่าที่ควร

2. ปัญหาเรื่องการเรียนรู้ของลูก

พ่อมองว่าปัญหาเรื่องการเรียนรู้ของลูกนั้นถือเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่ง เพราะการเรียนรู้ของเด็กที่มีอาการออทิสติกนั้น มีวิธีการที่แตกต่างจากเด็กปกติทั่วไป นอกจากนี้การเรียนในหลักสูตรปกติในโรงเรียนทั่วไป ยังเป็นปัญหาต่อเด็กเพราะเด็กไม่สามารถเรียนรู้และเข้าใจสิ่งที่เรียนได้และยังเป็นปัญหาต่อการดำเนินชีวิตในสังคมที่ขาดความเข้าใจต่อบุคคลที่มีอาการออทิสติก การจัดการศึกษาพิเศษสำหรับบุคคลที่มีอาการออทิสติกจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมและมีความจำเป็นมาก

3. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

บทบาทการหารายได้หลักแก่ครอบครัว พบว่า ทั้งพ่อและแม่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบร่วมกัน แต่จะมีบางกรณีที่พบว่า พ่อออกจากงานมาเพื่อทำหน้าที่ดูแลลูกที่บ้าน โดยพ่อให้เหตุผลว่าเพราะค่าจ้างที่ต้องจ้างให้คนอื่นมาดูแลลูกแทนพ่อแม่ การที่พ่อหาเงินมาได้โดยใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคคลอื่นมาดูแลลูก ค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปไม่ต่างกันจากรายได้ที่พ่อได้รับ นอกจากนี้การที่พ่อดูแลลูกอยู่ที่บ้าน ยังสามารถทำงานบ้านอย่างอื่นร่วมด้วย เช่น ทำความสะอาดบ้าน ดูแลบ้าน และดูแลหลานที่อยู่ในวัยทารกอีกหนึ่งคน ทั้งนี้เพราะอาชีพของแม่ แม่ทำงานอยู่ในหน่วยงานราชการ มีสวัสดิการช่วยเหลือ ดังนั้นจึงอาศัยสวัสดิการจากการทำงานของแม่มาเพื่อช่วยเหลือในการลดรายจ่ายที่ต้องเสียไป เช่น ค่าเล่าเรียนของลูกหรือค่าบำบัดรักษาลูกที่มีอาการออทิสติก ซึ่งค่าบำบัดลูกที่มีอาการออทิสติกนี้ พบว่ามีค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง ครอบครัวอื่นที่ได้ทำการศึกษาต่างมีสวัสดิการช่วยเหลือจากที่ทำงานของพ่อหรือแม่ทั้งสิ้น พ่อมีความคิดเห็นต่อเรื่องค่าใช้จ่ายของลูกที่มีอาการออทิสติกว่า จะต้องเสียตลอด และเสียในอัตราก้าวหน้าต่อเนื่องไปตลอด กล่าวคือ ยิ่งลูกมีอายุมากขึ้น ย่อมเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นด้วย

นอกจากนี้พ่อบางรายยังอธิบายด้วยว่า หากครอบครัวไม่มีสวัสดิการ จะเป็นปัญหาต่อการพัฒนาศักยภาพของลูก ตลอดจนอาจเป็นปัญหาต่อการพัฒนาเด็กที่มีอาการออทิสติก

ส่งผลให้อาการของลูกไม่ดีขึ้น นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายอย่างสม่ำเสมอ อาจนำมาซึ่งปัญหาต่าง ๆ แก่ครอบครัวด้วย

4.ปัญหาการดำเนินชีวิตของพ่อแม่

ในบางกรณี พ่อแม่จะต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตส่วนตัวเพื่อให้สะดวกต่อการบำบัดรักษาอาการของลูก โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนเรื่องการทำงานหรือสถานที่ทำงาน นอกจากนี้ยังมีการแบ่งหน้าที่กันที่เห็นได้ชัดเจนตามความเหมาะสม หรือแม้แต่การแยกครอบครัวจากครอบครัวขยายมาสู่การเป็นครอบครัวเดี่ยวเพื่อความสะดวกในการดำเนินชีวิตบางครอบครัว

5.ปัญหอนาคตของเด็ก

นับเป็นปัญหาที่พ่อทุกคนมีความวิตกกังวลว่า เมื่อถึงเวลาที่ตนไม่สามารถดูแลลูกได้อีกต่อไป ลูกจะมีวิถีชีวิตอย่างไร ซึ่งจากข้อเสนอนี้ที่พ่อได้เสนอเป็นแนวทางไว้นั้น พ่อทุกคนต่างมองว่าปัญหานี้เป็นปัญหาที่พ่อวิตกกังวลที่สุด หากมีการจัดสถานที่จัดเตรียมไว้รองรับ จะเป็นประโยชน์ต่อทั้งตัวบุคคลที่มีอาการออทิสติกเอง ต่อครอบครัว และต่อการศึกษาเรื่องออทิสติกด้วย

6.ปัญหาระยะเวลาในการรักษา

เป็นอีกปัญหาที่พ่อมีความเข้าใจว่า การรักษาจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนานและต่อเนื่องอาการออทิสติกนั้นไม่สามารถรักษาให้หายได้ เพียงแต่ทำให้พัฒนาการทางด้านการเรียนรู้ การสื่อสารดีขึ้นและเป็นการลดหรือแก้ไขพฤติกรรมไม่พึงประสงค์เท่านั้น แต่พ่อทุกคนต่างต้องการให้ลูกของตนได้รับการบำบัดรักษาต่อไป

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาการออทิสติกของพ่อ ก่อนที่จะทราบอาการว่าลูกของตนเองมีอาการออทิสติกนั้น มีพ่อบางคนเท่านั้นที่ทราบว่าอาการออทิสติกคืออะไร ทั้งนี้เพราะพ่อมีความคิดเห็นว่า ในตอนที่ลูกเริ่มแสดงอาการ ความรู้ในเรื่องออทิสติกยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ในขณะที่ทราบอาการ พ่อแม่จะมีความรู้สึก ตกใจ เสียใจ ในบางรายพอจะทำใจยอมรับได้เพราะเห็นถึงความผิดปกติมาก่อน และคิดว่าลูกของตนน่าจะมีความผิดปกติแตกต่างจากเด็กทั่วไป

ภายหลังทราบอาการแล้ว ทุกครอบครัวมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องออทิสติกอย่างดี มีการหาความรู้เพิ่มเติม และแสวงหาวิธีการรักษาอยู่ตลอด ในช่วงแรก ครอบครัวส่วนใหญ่จะแสวงหาสถานที่ในการรักษาตลอด เมื่อทราบว่าที่แห่งใดมีการรักษาที่ได้ผล พ่อแม่จะพาลูกไปรักษา แต่ในระยะหลัง พ่อแม่มีความคิดว่า การที่ต้องเริ่มใหม่อยู่ตลอด จะไม่เป็นผลดีต่อลูกและต่อพ่อแม่ด้วย ดังนั้นต้องหาที่ที่คิดว่าดีที่สุดทีเดียวหรือให้น้อยที่สุด นอกจากนี้ พ่อแม่ยังมีส่วนช่วยในการพัฒนาศักยภาพของลูกด้วย โดยการพยายามหาความรู้มาเพื่อช่วยบำบัดลูกขณะอยู่ที่บ้าน เพราะพ่อแม่มีความคิดว่า การบำบัดเด็กที่มีอาการออทิสติกนั้นจะต้องทำอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังมีการแสวงหาข้อมูลและสิ่งที่มีประโยชน์ต่อพัฒนาการของลูกมาให้ลูกอยู่เสมอ ๆ

ปัญหาเหล่านี้ถือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตของพ่อแม่ที่ลูกมีอาการออทิสติก ดังนั้นวิธีการแก้ปัญหาจึงต้องเน้นไปที่บทบาทในการดูแลเป็นหลักเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของลูก

ส่วนที่ 2 บทบาทของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก

การศึกษารoles บทบาทพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก จากกรณีศึกษาทั้ง 6 ท่านนี้ พบว่าพ่อมีบทบาทในการดูแลโดยการช่วยเหลือให้ลูกสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้ดีที่สุดเท่าที่ลูกจะทำได้ จากการศึกษารoles บทบาทในการดูแลลูก สามารถสรุปบทบาทในการช่วยเหลือลูกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. บทบาทการช่วยเหลือทางด้านกิจวัตรประจำวันของลูก

พ่อมีบทบาทในการช่วยฝึกให้ลูกทำกิจวัตรประจำวันเพื่อให้ลูกสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง เช่น ฝึกให้ลูกอาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย แต่งตัว รับประทานอาหาร ฯลฯ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กปกติด้วยกัน เด็กปกติสามารถทำกิจกรรมเหล่านี้ได้ แต่ในกรณีเด็กที่มีอาการออทิสติกซึ่งมีปัญหาพัฒนาการทางการเรียนรู้ เด็กจะไม่สามารถทำกิจกรรมบางอย่างได้หรือทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร จึงเป็นปัญหาที่พ่อแม่ต้องให้การช่วยเหลือดูแลตลอด กิจกรรมเหล่านี้หากลูกได้รับการช่วยเหลือโดยการฝึกให้ลูกสามารถช่วยเหลือตนเองได้แม้จะต้องใช้ระยะเวลานานและสม่ำเสมอ จะช่วยลดภาระของพ่อแม่ในการช่วยเหลือและให้ทำลูกมีพัฒนาการในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ในบางกิจกรรมที่ลูกยังทำไม่ได้หรือยังได้รับการฝึกไม่ดี พ่อ พ่อจะมีบทบาทในการช่วยทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ เมื่อลูกสามารถทำได้บ้างแล้วพ่อจะมีบทบาทในการสอนให้ลูกทำด้วยตนเองโดยการบอกเป็นขั้นตอน เพื่อให้ลูกเกิดความเคยชิน ในกรณีที่ลูกสามารถช่วยเหลือตนเองบางอย่างได้แล้ว พ่อจะเพิ่มหน้าที่อื่นให้ลูกช่วยเหลือหรือให้ลูกรับผิดชอบ เช่น ให้ลูกช่วยเหลืองานบ้านตามความสามารถของลูก การฝึกให้ลูกสามารถช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันนั้นเป็นการช่วยฝึกให้ลูกลดการพึ่งพิงบุคคลอื่นในอนาคตหากพ่อแม่ไม่สามารถดูแลต่อไปได้

2. บทบาทการช่วยเหลือทางด้านสังคม

ปัญหาของเด็กที่มีอาการออทิสติกประการหนึ่งคือการใช้ชีวิตในสังคม เนื่องจากเด็กจะขาดทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เด็กจะไม่รู้จักการเล่น การเข้าสังคม ตลอดจนการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น เด็กจะไม่เข้าใจวิธีการปฏิบัติตนในสังคม หากเด็กอยู่ในสถานที่เฉพาะเช่น อยู่บ้าน โรงเรียนสำหรับเด็กที่มีอาการออทิสติกซึ่งพ่อแม่หรือครูยอมเข้าใจปัญหาของเด็ก แต่หากพ่อแม่ต้องทำกิจกรรมนอกบ้านในที่สาธารณะและต้องพาลูกที่มีอาการออทิสติกไปด้วย ลูกซึ่ง

มักจะมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ซึ่งบุคคลอื่นที่ไม่ทราบปัญหาอาจมีความคิดว่าเด็กมีความผิดปกติหรือพ่อแม่ขาดทักษะในการดูแลและดำเนินพ่อแม่ ส่งผลให้พ่อแม่เกิดความอับอายหรือความเครียด พ่อแม่มักจะหาทางแก้ปัญหาโดยการไม่ให้ลูกที่มีอาการออทิสติกออกสู่สังคมหรือแม้แต่พ่อแม่เองอาจต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต ที่อยู่ อาชีพ ฯลฯ เพราะไม่ต้องให้สังคมรับรู้ปัญหาวิธีการเหล่านี้ยิ่งซ้ำเติมให้เด็กขาดพัฒนาการทางด้านสังคมเพิ่มมากขึ้น

จากการศึกษาพ่อทั้ง 6 ราย พ่อมีบทบาทในการปกป้องสิทธิของลูกหากต้องใช้ชีวิตอยู่ในสังคมหรือไปในที่สาธารณะ เพราะเชื่อว่า เมื่อลูกขาดทักษะด้านพัฒนาการในการทางสังคมทางออกของปัญหาที่ดีที่สุดคือการทำใจยอมรับปัญหาและมองว่าลูกไม่มีความแตกต่างจากเด็กปกติทั่วไปที่สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้ แต่หากลูกมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ พ่อจะต้องมีบทบาทหน้าที่ในการปกป้องสิทธิของลูก โดยการอธิบายทำความเข้าใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นถึงความแตกต่างของลูกจากเด็กปกติทั่วไปตลอดจนการชดเชยค่าเสียหายต่อสิ่งที่เกิดขึ้น ทักษะวิธีนี้ถือเป็นการช่วยให้ลูกมีโอกาสได้เรียนรู้และฝึกการใช้ชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้ นอกจากนี้หากสังคมมีความเข้าใจต่ออาการออทิสติกของเด็กแล้ว จะส่งผลดีต่อตัวเด็กเองด้วย เช่นในกรณีศึกษา E ที่ลูกสามารถใช้ชีวิตเหมือนเด็กปกติในสังคมรอบบ้านได้ เพราะสังคมรอบบ้านเข้าใจและยังช่วยดูแลในบางครั้งอีกด้วย

3.บทบาทการช่วยเหลือทางด้านอารมณ์ พฤติกรรม

เด็กที่มีอาการออทิสติกมักมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ซึ่งบางครั้งพฤติกรรมเหล่านั้นเกิดจากอารมณ์ความรู้สึกของเด็กเองหากเด็กถูกขัดใจหรือไม่เป็นไปตามที่เด็กต้องการ ดังนั้นพ่อจึงต้องใช้ทักษะในการดูแลลูกเพื่อให้มีอารมณ์ที่ดีตลอดจนมีพฤติกรรมตามที่พ่อแม่คิดว่าดี ซึ่งจะส่งผลดีต่อตัวเด็กเองด้วย โดยทักษะที่พ่อนั้นส่วนใหญ่พ่อจะใช้วิธีการ ดังนี้

การอยู่เป็นเพื่อน โดยการทำกิจกรรมร่วมกันกับลูก ความคิดความรู้สึกของเด็กที่มีอาการออทิสติกที่พบในบางกรณีจะมีพัฒนาการช้ากว่าอายุจริง แม้ลูกจะมีอายุมากแล้วแต่ยังมีความคิดว่าเป็นเด็กอยู่ การต้องการการเอาใจใส่ การช่วยเหลือจากพ่อแม่จึงเป็นสิ่งที่ลูกต้องการ หากพ่อแม่ไม่สามารถตอบสนองให้ลูกได้ ลูกอาจมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์เช่นหากถูกขัดใจ ลูกจะร้องได้ อาระวาด ทำลายข้าวของหรือร่างกาย ดังนั้นการอยู่เป็นเพื่อน ทำให้ลูกไม่เกิดความรู้สึกเหงาหรือว่าเหว่ ในขณะเดียวกันหากลูกมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ พ่อยังสามารถห้ามปรามหรือตักเตือนลูกได้อีกด้วย จึงเป็นผลดีต่อพัฒนาการทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมของลูกได้เช่นกัน

การให้รางวัลหรือสิ่งที่ชอบ เป็นผลจากการการสอนให้เด็กเรียนรู้และเข้าใจในสิ่งที่ทำว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือควรทำ เป็นการสอนอีกวิธีหนึ่ง ให้ลูกรู้ว่าหากประพฤติตนดีก็จะได้รับในสิ่งที่ชอบจากการศึกษาจากเอกสารระบุว่า วิธีนี้ไม่เหมาะที่จะใช้สำหรับหยุดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

บางอย่างของเด็ก เช่น เวลาถูกร้องไห้หรือทำลายข้าวของ แต่ในบางครั้งพบว่าพ่อบางคนใช้วิธีนี้ เพราะไม่สามารถอธิบายถึงเหตุผลหรือเหตุผลพฤติกรรมบางอย่างของลูกได้เนื่องจากเป็นปัญหาของตัวลูกเองด้วย

การลงโทษ เป็นการสอนให้เด็กเข้าใจถึงสิ่งที่เด็กทำว่าเป็นสิ่งที่ผิดหรือไม่ควรทำซึ่งเป็นวิธีที่ตรงข้ามกับการให้รางวัลหรือสิ่งที่ชอบ ในบางกรณีการลงโทษเป็นการหยุดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็กซึ่งพ่อแม่มองว่าจะสร้างปัญหาอื่นตามมาหรือพฤติกรรมของเด็กบางอย่างนั้นมีความรุนแรงเกิน

การเพิกเฉย จะใช้ในกรณีที่ปัญหาไม่รุนแรงและเกิดขึ้นซ้ำ ๆ กัน หากพ่อแม่ห้ามปรามดุค่าหรือลงโทษลูก อาจทำให้ลูกเกิดความรู้สึกไม่ดีและทำพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ซึ่งจะส่งผลให้เกิดปัญหาอย่างอื่นต่อพ่อ เช่น ความเครียด

4. บทบาทการช่วยเหลือทางด้านการสื่อสาร

การสื่อสารของเด็กที่มีอาการออทิสติกถือเป็นปัญหาสำคัญเพราะเด็กไม่สามารถสื่อสารให้บุคคลอื่นเข้าใจถึงความรู้สึกหรือความต้องการได้ ดังนั้นพ่อจึงต้องอาศัยทักษะในการช่วยเหลือลูกโดยการฝึกเป็นขั้นตอน เช่น การออกเสียงหรือการชี้สิ่งของเพื่อแสดงความต้องการ

นอกจากนี้ ทักษะที่พ่อใช้อีกประเภทคือการอยู่เป็นเพื่อนเพื่อให้เกิดความเคยชินต่อสิ่งที่ลูกพยายามจะสื่อสาร จากการศึกษาเก็บข้อมูลจากกรณีศึกษาทั้ง 6 ราย วิธีการอยู่เป็นเพื่อนมีปฏิสัมพันธ์กับลูกเป็นประจำส่งผลให้พ่อสามารถเข้าใจความต้องการหรือสามารถสื่อสารกับลูกได้อย่างดี

5. บทบาทการช่วยเหลือทางด้านสิ่งแวดล้อม

การจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมให้เพื่อเป็นการลดอุบัติเหตุที่อันตรายที่จะเกิดขึ้นต่อตัวลูกการระมัดระวังสิ่งของมีคมหรือเป็นพิษภัยซึ่งอาจเกิดอันตรายแก่ลูกซึ่งรู้เท่าไม่ถึงการณ์ นอกจากนี้เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกในการใช้ชีวิตประจำวันซึ่งการพัฒนาศักยภาพและทักษะให้แก่อีกด้วย เช่น มีที่นั่งสำหรับดูโทรทัศน์หรือออกกำลังกาย การจัดเตรียมอุปกรณ์หรือของเล่นไว้สำหรับให้ลูกพัฒนาทักษะ

ส่วนที่ 3 ผลที่ได้รับจากบทบาทพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก

ในส่วนของผลที่ได้รับจากการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกโดยพ่อนั้น พ่ออธิบายว่าบทบาทพ่อนั้นมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของลูก โดยบทบาทที่เห็นอย่างชัดเจนนั้นมีทั้งบทบาทที่พ่อเป็นผู้ดูแล ฝึกสอน ให้การช่วยเหลือลูกด้วยตนเอง และการให้การช่วยเหลือโดยการ

เป็นผู้สนับสนุนการบำบัดรักษา โดยเฉพาะกิจกรรมบำบัดซึ่งจะต้องเข้าร่วมเป็นประจำและตลอดเวลาหรือการพาไปพบแพทย์ตามการนัดหมาย พ่อจะเป็นผู้ทำหน้าที่ในส่วนนี้ พบว่าลูกมีพัฒนาการทางด้านสังคม การเรียนรู้ ตลอดจนศักยภาพด้านต่าง ๆ ดีขึ้น

ผลที่เกิดต่อตัวพ่อเองนั้น พ่ออธิบายว่าหากมองว่าการที่มีลูกที่มีอาการออทิสติกนั้น เป็นปัญหาจะส่งผลกระทบในด้านต่าง ๆ การปรับเปลี่ยนทัศนคติจึงส่งผลดีตามมา ดังนั้นสิ่งที่ได้รับจากการดูแลลูกนั้นไม่ได้เป็นรูปธรรม จะเป็นความสุขจากการเห็นพัฒนาการของลูก แม้ลูกจะมีความแตกต่างจากเด็กทั่วไป แต่พ่อที่ให้ข้อมูลไม่ได้รู้สึกถึงความทุกข์ยากหรือเสียใจที่ลูกของตนมีอาการออทิสติกเลย เช่น ในบางท่านมีความคิดว่าเป็นบททดสอบให้แก่ตนเอง

ส่วนผลที่เกิดต่อภรรยา นั้น พ่อมองว่าการที่พ่อเข้ามามีบทบาทในการดูแลลูกนั้น เป็นการลดภาระของแม่ทั้งการดูแลลูกตลอดจนงานในบ้าน ส่งผลให้แม่ได้มีโอกาสในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ตามต้องการ ส่งผลให้ปัญหาที่เคยประสบมาลดลงด้วย

นอกจากนี้ จากการศึกษาจากเอกสาร บทบาทของพ่อในการดูแลลูกหรือในการช่วยเหลืองานบ้านนั้น ถือเป็นผลดีต่อครอบครัว โดยเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้แก่ครอบครัว เป็นการลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นและยังเป็นการช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งของสังคมได้อีกทางหนึ่งด้วย

การอภิปรายผล

จากการศึกษาเก็บข้อมูลเรื่อง “บทบาทพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก” ครั้งนี้ สามารถแบ่งการอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ทัศนคติของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก พบว่าพ่อมีการรับรู้ถึงปัญหาอาการออทิสติกและพฤติกรรมของเด็กที่มีอาการออทิสติกในระดับดี แม้จะยังไม่สามารถระบุสาเหตุที่ลูกมีอาการออทิสติกเกิดจากเหตุใด จากการศึกษาเอกสารพบว่าสาเหตุของการเกิดอาการออทิสติกนั้นมีหลายสาเหตุแต่ส่งผลให้เด็กที่มีอาการออทิสติกไม่สามารถดำเนินชีวิตได้เหมือนเด็กปกติตามวัย ทัศนคติของพ่อต่อปัญหาอาการออทิสติกนั้น พ่อทุกรายที่เป็นกรณีศึกษายอมรับปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังได้รับการวินิจฉัยอาการจากแพทย์ เนื่องจากพบเห็นความผิดปกติทางด้านพัฒนาการตามวัยของลูกซึ่งแตกต่างจากเด็กวัยเดียวกัน การยอมรับความผิดปกตินี้ส่งผลให้ลูกได้รับการบำบัดรักษาอย่างทันท่วงทีเป็นผลดีต่อตัวลูก สอดคล้องกับแนวทางที่ได้อธิบายโดยจอม ชุ่มช่วย (ศศิธร แก้วนพรัตน์, 2541, น.33) ซึ่งอธิบายปฏิกิริยาของผู้ปกครองเมื่อทราบอาการเจ็บป่วยหรือผิดปกติของลูก ซึ่งหากยอมรับถึงความผิดปกติได้เร็ว ย่อมส่งผลดีต่อการ

บำบัดรักษาด้วย ในการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ พ่อท่านหนึ่งได้อธิบายว่าในบางครอบครัวที่พบว่าลูกมีอาการออทิสติก จะส่งผลกระทบต่อความคิดความรู้สึกผิดหวังของพ่อ ไม่สามารถยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ เมื่อพ่อไม่สามารถยอมรับผลที่เกิดขึ้นได้นี้จะส่งผลให้เกิดปัญหาความแตกแยกภายในครอบครัวตามมา บทบาทในการดูแลลูกจึงตกเป็นหน้าที่เป็นของแม่แต่เพียงฝ่ายเดียว ในขณะเดียวกัน พ่ออีกท่านที่มีปัญหาครอบครัวหย่าร้างและมีบทบาทในการดูแลลูกตลอดจนการรับผิดชอบงานบ้าน พ่อได้ให้ทัศนะว่าบทบาทพ่อที่ต้องดูแลลูกเป็นหน้าที่ที่พ่อจะต้องรับผิดชอบสอดคล้องกับการยอมรับบทบาทตามที่สังคมคาดหวังจากพ่อนอกเหนือจากการหารายได้แก่ครอบครัว สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องบทบาทที่ได้อธิบายไว้โดย Allport (พิมพ์ใจ นานรัมย์, 2545, น.32)ที่ได้ยกตัวอย่างมาแล้ว

ความผิดปกติของลูก ทำให้พ่อแม่ต้องให้ความสำคัญกับลูกมากกว่าเด็กปกติทั่วไป เพราะลูกไม่สามารถใช้ชีวิตหรือดำเนินชีวิตแบบเด็กปกติทั่วไปได้ โดยเฉพาะกิจวัตรประจำวันและการสื่อสารของลูก ซึ่งพ่อมีความคิดเห็นว่าเป็นนอกจากเป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิตของลูกแล้วยังเป็นปัญหาของพ่ออีกด้วย จากการศึกษาทัศนคติของพ่อในการดูแลลูก พบว่าปัญหาที่พบคือปัญหาการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกซึ่งต้องให้ความสำคัญในการดูแลมากกว่าปกติ นอกจากนี้ปัญหาที่พบในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกคือความรู้สึกของลูกที่ปกติต่อพ่อแม่ในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกว่าพ่อแม่ให้ความสำคัญต่อลูกไม่เท่ากัน ดังนั้นพ่อจึงต้องทำความเข้าใจกับลูกที่ปกติให้เข้าใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้วิธีการแก้ปัญหาอีกทางคือการแบ่งบทบาทหน้าที่ดูแลลูกกับแม่ ปัญหาต่อมาคือปัญหาการเรียนของลูกซึ่งมีความแตกต่างจากการเรียนของเด็กปกติ ซึ่งจะต้องได้รับการเรียนในสถานที่ที่จัดไว้ให้เฉพาะเพราะมีความเหมาะสมในการเตรียมความพร้อมในการดำเนินชีวิตมากกว่าเน้นด้านทักษะวิชาการ

ปัญหาด้านเศรษฐกิจเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่พบเพราะการดูแลเด็กที่มีอาการออทิสติกจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่องและเพิ่มขึ้นตามวัยของเด็กด้วย หากไม่ได้รับการช่วยเหลือทางด้านสวัสดิการจะส่งผลกระทบต่อครอบครัวและกระทบต่อพัฒนาการของเด็กด้วย ปัญหาการดำเนินชีวิตของพ่อแม่ เนื่องจากการทุ่มเทดูแลบำบัดอาการเพื่อให้ลูกมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ส่งผลให้พ่อแม่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิต เช่น ย้ายที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานเพื่อความสะดวกและเหมาะสมในการบำบัดรักษาลูก ปัญหาต่ออนาคตของลูกเนื่องจากมีความวิตกกังวลต่ออาการของลูกที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เหมือนคนปกติทั่วไปหรือต้องคอยพึ่งพิงบุคคลอื่นอยู่ ส่งผลกระทบต่อความคิดความรู้สึกของพ่อแม่ต่ออนาคตของลูก

ปัญหาเรื่องระยะเวลาในการรักษาเป็นอีกปัญหาหนึ่งซึ่งต้องใช้ระยะเวลานานและสม่ำเสมอเพื่อให้พัฒนาการของลูกจะขึ้น อุปสรรคและปัญหาเหล่านี้มีความสอดคล้องกับแนวทาง

ที่ รจนา ทรรทรานนท์ (นิภา ส.ตุมรสุนทร, 2542, น.85) ได้อธิบายไว้ เมื่อพ่อมีความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นและหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อให้พัฒนาการของลูกดีขึ้น ส่งผลให้พ่อบีบบทบาทในการดูแลลูกตามความเหมาะสมของอาการเพื่อพัฒนาการของลูกด้วย

2.บทบาทของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก

บทบาทของพ่อถูกกำหนดให้ต้องเป็นผู้มีหน้าที่ดูแลให้ความรักความอบอุ่นแก่ครอบครัว หารายได้มาจุนเจือครอบครัว ซึ่งพ่อที่เป็นกรณีศึกษาต่างยอมรับบทบาทหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ตามที่สังคมกำหนดมาดังที่ได้อธิบายมานี้ สอดคล้องกับแนวคิดที่ จ่านง อติวัฒน์สิทธิ์ (พิมพ์ใจ นานรัมย์, 2545) ได้อธิบายไว้ โดยพ่อที่เป็นตัวอย่างกรณีศึกษาได้แสดงบทบาทของพ่อที่สังคมคาดหวังไว้โดยการดูแลครอบครัว การหารายได้มาจุนเจือครอบครัว แม้ในรายที่ดูแลลูกที่บ้าน พ่อท่านนี้มีทัศนคติว่าหากการหารายได้มาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคคลอื่นมาดูแลลูกไม่มีความแตกต่างกัน แต่สิ่งที่ได้เพิ่มขึ้นคือสัมพันธภาพระหว่างพ่อกับลูก นอกจากนี้พ่อยังได้ช่วยเหลืองานบ้านซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัวซึ่งเป็นผู้หารายได้อีกด้วย นอกจากนี้พ่อทุกคนที่เป็นกรณีศึกษายังมีความสำนึก ความเข้าใจและรับรู้ด้วยตนเองต่อบทบาทพ่อว่าพ่อจะต้องมีหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ให้ความรักต่อลูกอีกด้วยตามที่สังคมคาดหวังเอาไว้ ส่งผลให้บทบาทที่แสดงออกมาส่งผลดีต่อทั้งตัวลูก พ่อแม่และครอบครัวเองด้วย

การศึกษาบทบาทพ่อในครั้งนี้ สามารถสรุปบทบาทพ่อที่พบได้ โดยแบ่งเป็น

1.การหารายได้แก่ครอบครัว เป็นบทบาทที่ถูกกำหนดไว้สำหรับพ่อ (ผู้ชาย) มาตั้งแต่ในอดีต ซึ่งปัจจุบันยังพบบทบาทนี้อยู่ นอกจากผู้หญิงยังมีบทบาทในการหารายได้ไม่ต่างจากผู้ชายอีกด้วย

2.การทำงานบ้าน เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของแม่ที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้มาช่วยจุนเจือครอบครัว เป็นบทบาทที่สังคมคาดหวังให้ผู้ชายเข้ามามีส่วนร่วมในปัจจุบัน เนื่องจากงานบ้านในอดีตเป็นหน้าที่ของผู้หญิงเท่านั้น

3.การช่วยเหลือดูแลลูก เป็นบทบาทที่สังคมคาดหวังอีกประการ ทั้งการเป็นผู้ช่วยเหลือด้วยตัวพ่อเองหรือเป็นผู้สนับสนุนการบำบัดรักษา โดยการศึกษาจากเอกสาร มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ เฉลียว บุรีภักดีและคณะ (2526, อ้างถึงใน ลัดดา ประสาร, 2544, น.27) ที่ได้อธิบายความสำคัญของบทบาทพ่อในการดูแลลูกว่ามีส่วนช่วยให้ลูกมีพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านต่าง ๆ ตลอดจนเป็นการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวด้วย

ในส่วนของบทบาทของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกจากการสัมภาษณ์เก็บข้อมูล พบว่าพ่อมีวิธีการในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดูแลลูก โดยอาศัยทักษะในการดูแลเป็นการเฉพาะแก่เด็กที่มีอาการออทิสติก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาจากเอกสาร (ภัทราภรณ์ พุงคำปัน

และ คีนิงนิจ ไชยลังการณ ,2546) ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาและลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วย โดยเฉพาะการบอกให้ทำเป็นขั้นตอนนั้น ถือเป็นการฝึกให้ลูกที่มีอาการออทิสติกได้เรียนรู้ถึงกิจวัตรหรือสิ่งจำเป็นที่ต้องทำในการดำเนินชีวิตประจำวันด้วย การอยู่เป็นเพื่อนถือเป็นการปกป้องให้ความคุ้มครองระมัดระวังอุบัติเหตุแก่ลูกที่มีอาการออทิสติก และการปกป้องสิทธิของลูกที่มีอาการออทิสติกหากลูกสร้างปัญหาหรือแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในสาธารณะ ซึ่งพ่อจะมีบทบาทอย่างสูงในส่วนนี้เพื่อทำความเข้าใจต่อสังคม บทบาทในการดูแลลูกจึงมีความสอดคล้องกับแนวคิดส่วนใหญ่ที่ได้เสนอไว้ โดยได้สรุปบทบาทหน้าที่ของพ่อไว้ว่าพ่อจะต้องมีบทบาทหน้าที่ในการเลี้ยงดูและสั่งสอนลูก การหารายได้แก่ครอบครัว การปกป้องคุ้มครองสวัสดิภาพของสมาชิกในครอบครัว

จากการศึกษาบทบาทที่จำแนกตามเพศ(Sex)และเพศภาวะ(Gender) พบว่าการที่พ่อบมีบทบาทในการดูแลลูก ช่วยเหลืองานบ้านตามความเหมาะสมและความถนัดของพ่อนอกเหนือจากการหารายได้แก่ครอบครัวนั้น ซึ่งในอดีตถูกกำหนดให้เป็นบทบาทหน้าที่ของแม่หรือผู้หญิง จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจในปัจจุบัน แม่ต้องมีหน้าที่ที่รับผิดชอบอีกหน้าที่คือการทำงานนอกบ้าน เพื่อหารายได้มาใช้จ่ายจุนเจือครอบครัวไม่ต่างจากพ่อ หากพ่อบไม่เข้ามารับผิดชอบงานบ้านร่วมกับแม่ จะส่งผลกระทบต่อบทบาทหน้าที่ด้านอื่นที่แม่ต้องรับผิดชอบทั้งงานในบ้านและนอกบ้านด้วย การช่วยเหลือของพ่อนี้เป็นการส่งเสริมบทบาทและศักยภาพของแม่ ตลอดจนสิทธิของผู้หญิงให้มีความเท่าเทียมกับผู้ชายอีกด้วย ดังนั้นบทบาทจึงมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน นอกจากนี้ บทบาทพ่อบที่ได้จากการศึกษายังขัดมีความแย้งกับแนวคิดการให้ความสำคัญกับเพศชายเหนือกว่าเพศหญิงหรือระบบปิตาธิปไตย (Patriarchy) โดยแนวคิดนี้ให้อำนาจแก่ผู้ชายโดยมีบทบาทอยู่เหนือผู้หญิงตลอด แต่การศึกษาเรื่อง”บทบาทพ่อบในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก”ในครั้งนี้ พบว่า บทบาทพ่อบกับแม่ไม่มีความแตกต่างกันเท่าใดนัก จะพบว่ามี การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีการแบ่งหน้าที่กันทำตามความเหมาะสมและความสะดวก ซึ่งบทบาทและหน้าที่บางอย่างเคยถูกกำหนดไว้ให้แก่เพศใดเพศหนึ่งโดยเฉพาะ แสดงให้เห็นถึงการมีบทบาทที่เท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นผลจากเปลี่ยนแปลงในเรื่องบทบาทของพ่อบตั้งแต่อดีตตามสภาพสังคม

3.ผลที่ได้รับจากการที่พ่อบเข้ามามีบทบาทในการดูแลลูก

พ่อบที่เป็นกรณีศึกษายังมีบทบาทต่อครอบครัว ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดครอบครัวที่พึงประสงค์ที่ คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติได้อธิบายไว้ด้วย โดยเฉพาะการที่พ่อบมีบทบาทในครอบครัว ส่งผลให้เกิดความรักใคร่กลมเกลียวกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความรับผิดชอบร่วมในการรับผิดชอบงานบ้าน พ่อบมี

การอบรมเลี้ยงดูลูก สอนให้เป็นคนดี มีทักษะและพัฒนาที่ดีขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อทั้งพ่อและแม่ รวมถึงครอบครัวในการลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา “บทบาทพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก” ผู้ศึกษามีความคาดหวังต่อบทบาทของพ่อว่าหากพ่อได้รับการสนับสนุนให้ความรู้ ความเข้าใจในด้านการดูแลลูกตามความเหมาะสม จะส่งผลให้ลูกที่มีอาการออทิสติกมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ดังนั้น จึงควรมีการให้การช่วยเหลือและสนับสนุนบทบาทของพ่อ ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับพ่อ

1. การเปลี่ยนทัศนคติในการดูแลลูกของพ่อ ในอดีตการดูแลลูกถูกกำหนดให้เป็นบทบาทหน้าที่ของแม่ การที่พ่อดูแลลูกมักถูกมองว่าผู้ชายทำหน้าที่ผิดพลาดหรือไม่เหมาะสม ตลอดจนถูกมองว่ากลัวภรรยา ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่าหากมีการเปลี่ยนทัศนคติโดยการเพิ่มคุณค่าทางบทบาทของพ่อในการดูแลลูกว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญอีกประการนอกเหนือจากการเป็นผู้หารายได้ เพื่อช่วยให้ลูกมีพัฒนาการที่ดีขึ้นโดยเฉพาะกรณีที่แม่ไม่สามารถดูแลลูกได้เต็มที่เนื่องจากต้องรับผิดชอบงานนอกบ้านหรือลูกต้องการการดูแลเป็นพิเศษ การที่พ่อมาทำหน้าที่ดูแลลูกยังเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและความเสมอภาคทางเพศแก่แม่ด้วย

2. การเปลี่ยนทัศนคติของพ่อหากเผชิญปัญหาลูกที่มีอาการออทิสติก จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์เก็บข้อมูล พ่อที่เป็นกรณีศึกษาทั้ง 6 ท่านมีความเข้าใจดีและมีความรับผิดชอบต่อการดูแลลูกเนื่องจากให้ทัศนะว่า การดูแลลูกเป็นบทบาทหน้าที่ของพ่อที่ต้องรับผิดชอบ หากเผชิญปัญหาคือหาวิธีแก้ปัญหา ช่วยเหลือที่ถูกต้องและเหมาะสม ในการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ บางกรณีที่พบคือพ่อมีความคิดว่าลูกของตนซึ่งมีอาการออทิสติกเป็นเด็กปกติ ไม่มีความผิดปกติจากเด็กอื่นทั่ว ๆ ไป ส่งผลให้ลูกไม่ได้รับการช่วยเหลือพัฒนาศักยภาพเท่าที่ควร หากพ่อมีความเข้าใจและเปลี่ยนทัศนคติส่วนตนโดยการยอมรับและเข้าใจความผิดปกติของลูก จะส่งผลให้พ่อสามารถช่วยพัฒนาศักยภาพของลูกให้ดีขึ้นได้ จะเป็นการช่วยลดภาระและปัญหาที่จะตามมาในอนาคตได้

3. หากพ่อมีทัศนคติต่อการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกด้วยความเข้าใจอย่างดีแล้ว ย่อมส่งผลถึงบทบาทของพ่อในการดูแลลูกที่โดยการแสวงหาวิธีการและใช้วิธีการในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกซึ่งต่างจากการดูแลเด็กที่ปกติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมด้วย

ข้อเสนอแนะต่อสังคม

1.การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่สังคม เพื่อให้สังคมมีบทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุนบุคคลที่มีอาการออทิสติก เนื่องจากบุคคลที่มีอาการออทิสติกจะขาดทักษะทางสังคม ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่าหากได้รับการสนับสนุนช่วยเหลืออย่างถูกวิธี จะช่วยให้บุคคลที่มีอาการออทิสติกสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลปกติได้อย่างเข้าใจ

2.การรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกันแก้ปัญหาออทิสติกของลูก เพื่อร่วมกันทำกิจกรรม เช่น ฝึกการบำบัดลูกหรือให้คำปรึกษาในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก ปรับทุกข์ เนื่องจาก พ่อที่มีลูกที่มีอาการออทิสติกมักเกิดความเครียดหากลูกไม่สามารถเป็นไปตามที่ตนต้องการ

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ

การช่วยเหลือโดยหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยการจัดศูนย์ช่วยเหลือเด็กที่มีอาการออทิสติกในการบำบัดรักษา ให้ความรู้และการศึกษา พัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือพ่อแม่ที่มีลูกที่มีอาการออทิสติก นอกจากนี้ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่าการมีศูนย์ให้การช่วยเหลือยังส่งผลดีต่อการศึกษาเกี่ยวกับออทิสติกด้านต่าง ๆ อีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

การศึกษาเรื่อง “บทบาทพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก” นี้ มีข้อจำกัดหลายส่วน ทำให้ข้อมูลที่ได้ยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มซึ่งถือเป็นข้อจำกัดในการศึกษารั้งนี้ หากการศึกษารั้งต่อไปได้รับการแก้ไขเพิ่มเติม จะส่งผลให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น ข้อจำกัดที่พบได้แก่

1.การเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ไม่ต้องการเปิดเผย ผู้ศึกษาพบว่า ครอบครัวที่เผชิญปัญหาสมาชิกในครอบครัวมีอาการออทิสติกนั้นมีหลายลักษณะ หลายชนชั้น หลายกลุ่มอาชีพของผู้ปกครอง ทั้งที่มีบทบาททางสังคมหรือแม้แต่กลุ่มที่ขาดสวัสดิการสนับสนุนที่ไม่ต้องการเปิดเผยตัวตนหรือไม่พร้อมจะเปิดเผยข้อมูลซึ่งอาจกระทบต่อความรู้สึกของแหล่งข้อมูล หากมีการศึกษาทัศนคติและบทบาทจากครอบครัวที่มีความแตกต่างกัน จะทำให้ได้ข้อมูลที่แตกต่างหลากหลาย ประเด็นเพิ่มมากขึ้น

2.การเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่มีบทบาทแตกต่างจากกรณีศึกษาที่ได้ทำการศึกษา จากการศึกษาทั้ง 6 ตัวอย่างนั้นพบว่า พ่อทั้งหมดมีการยอมรับถึงบทบาทพ่อของตน ทำให้ได้รับข้อมูลจากกลุ่มที่มีความรับผิดชอบต่อปัญหาที่เกิดขึ้นกับลูก แต่ประเด็นที่ไม่พบในการศึกษารั้งนี้คือ

บทบาทของพ่อไม่เป็นไปตามบทบาทที่ควร หากมีการศึกษาทัศนคติและบทบาทของพ่อกลุ่มนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลที่แตกต่างหลากหลายขึ้น

3. ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กที่มีอาการออทิสติกที่พบ จากการศึกษาพบว่าความเข้าใจต่ออาการออทิสติกยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ส่งผลให้บุคคลที่มีญาติพี่น้องหรือสมาชิกในครอบครัวที่มีอาการออทิสติกจำนวนมากที่ยังไม่ทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงของอาการว่าเป็นอย่างไร ตลอดจนความเข้าใจต่อการดูแลและบำบัดรักษายังไม่เป็นที่แพร่หลายส่งผลให้ผู้ที่มีอาการออทิสติกจำนวนมากไม่ได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพอย่างถูกต้องและเพียงพอ หากมีการศึกษาเพิ่มเติมประเด็นที่ขาดไปทั้งข้อมูลด้านสถิติ ข้อมูลด้านการบำบัดรักษา การให้การช่วยเหลือ ฯลฯ จะส่งผลดีต่อการศึกษาแนวทางบทบาทของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกต่อไปในอนาคตด้วย